

AKMENĖS RAJONO AKMENĖS GIMNAZIJOS KRIZIŲ VALDYMO TVARKOS APRAŠAS

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Akmenės rajono Akmenės gimnazijos krizių valdymo tvarkos aprašas (toliau –Tvarkos aprašas) reglamentuoja krizių valdymą gimnazijoje, krizių valdymo komandos narių funkcijas, darbo organizavimą ir bendradarbiavimą su gimnazijos vaiko gerovės komisija bei institucijų bendradarbiavimą krizių valdymo gimnazijoje metu.

2. Šiame Tvarkos apraše vartojamos sąvokos:

Krizė gimnazijoje – netikėtas ir/ar pavojingas įvykis, sutrikdantis įprastą gimnazijos bendruomenės ar atskirų jos narių veiklą, emociškai sukrečiantis visą ar didesnę gimnazijos bendruomenės dalį.

Krizės valdymas gimnazijoje –veiksmai, kuriuos atlieka gimnazijos krizių valdymo komanda, gimnazijos vaiko gerovės komisija ir savivaldybės pedagoginės psichologinės tarnybos krizių valdymo komanda siekdama įveikti krizės sukeltas problemas ir teikti bendruomenei veiksmingą pagalbą. Krizių valdymas apima pagalbos organizavimą, gimnazijos bendruomenės (įskaitant tėvus) bei kitų institucijų informavimą, bendravimą su žiniasklaida, pasirūpinimą gimnazijos bendruomenės narių saugumu ir pan.

Krizės valdymo gimnazijoje komanda – gimnazijoje nuolat veikianti krizių valdymą vykdanči komanda, kurią sudaro administracijos, švietimo pagalbos specialistų, mokytojų atstovai, turintys krizės valdymui būtinų gebėjimų.

Krizių valdymo tikslas:

1. užtikrinti, kad krizės įveikimo metu ugdymo procesas gimnazijoje vyktų įprasta tvarka arba kuo greičiau prie jos grįžtų;

2. užtikrinti krizės paveiktiems bendruomenės nariams reikiamos pagalbos teikimą.

3. Krizės valdymas Gimnazijoje suprantamas kaip koordinuoti veiksmai, kuriuos atlieka Gimnazijos komanda, Gimnazijos savininko teises ir pareigas įgyvendinančia institucija ir Akmenės rajono savivaldybės pedagoginės psichologinės pagalbos tarnyba, siekiant įveikti krizės sukeltas pasekmes ir teikti Mokyklos bendruomenei veiksmingą pagalbą (toliau – krizės valdymas), organizuojamas vadovaujantis Lietuvos Respublikos švietimo įstatymu, Mokyklos vaiko gerovės komisijos sudarymo ir jos darbo organizavimo tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2011 m. balandžio 11 d. įsakymu Nr. V-579 „Dėl Mokyklos vaiko gerovės komisijos sudarymo ir jos darbo organizavimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ (toliau – Mokyklos vaiko gerovės komisijos sudarymo ir jos darbo organizavimo tvarkos aprašas), ir patvirtintomis Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2018 m. kovo 8 d. įsakymu Nr. V-229 “ Dėl rekomendacijų dėl krizės valdymo mokyklose“ , bei atsižvelgiant į Lietuvos visuomenės informavimo etikos kodeksą (<http://www.etikoskomisija.lt/teisine-informacija/etikos-kodeksas/item/69-lietuvos-visuomenes-informavimo-etikos-kodeksas>), metodinę medžiagą **Mokyklų krizių valdymo komandoms „Krizių valdymas mokyklose“** (<http://sppc.lt/index.php?1032120711>).

4. Visi pagalbą įvykus krizei Mokykloje – netikėtam ir / ar pavojingam įvykiui, sutrikdančiam įprastą Mokyklos bendruomenės ar atskirų jos narių veiklą, emociškai sukrečiančiam visą ar didesnę Mokyklos bendruomenės dalį (toliau – krizė) – teikę specialistai turi laikytis konfidencialumo, gauti ir teikti informaciją tiek, kiek būtina atsakingiems fiziniams ar juridiniams asmenims atlikti pavestas funkcijas ir nepažeidžiant vaiko teisių ir teisėtų interesų.

II SKYRIUS

KRIZIŲ VALDYMO GIMNAZIJOJE ORGANIZAVIMAS

5. Krizės valdymą Gimnazijoje organizuoja nuolat veikianči, krizių valdymą vykdanči specialistų grupė, turinčių krizės Gimnazijoje valdymui reikalingų asmeninių savybių ir kompetencijų, – Gimnazijos komanda. Gimnazijos komanda bendradarbiauja su Gimnazijos savininko teises ir pareigas įgyvendinančia institucija ir pedagoginės psichologinės pagalbos tarnyba.

6. Gimnazijos komandos paskirtis – pasirengti konstruktyviai reaguoti į krizę, o įvykus krizei – koordinuotai ir veiksmingai organizuoti krizės pasekmių įveikimą, užtikrinti krizės paveiktiems Gimnazijos bendruomenės nariams reikiamos pagalbos teikimą.

7. Gimnazijos komanda sudaryta iš 6 narių. Gimnazijos komandai vadovauja Gimnazijos vadovas, jam negalint atlikti savo funkcijų, jo pavaduotojas (toliau – Gimnazijos komandos vadovas). Gimnazijos komandą sudaro: Gimnazijos komandos vadovas, narys atsakingas už psichologinės pagalbos organizavimą ir (ar) teikimą, narys, atsakingas už komunikaciją, narys, atsakingas už saugumą, ir narys, atsakingas už pirmosios medicininės pagalbos organizavimą.

8. Gimnazijos komandos nariais skiriami krizės valdymui būtinų gebėjimų: komunikacijos, bendradarbiavimo, komandinio darbo, konfliktų sprendimo, savižudybės ir savižalos rizikos atpažinimo įgūdžių turintys Gimnazijos administracijos darbuotojai, mokytojai ir / ar pagalbos mokiniui specialistai (logopedas, specialusis pedagogas, socialinis pedagogas, psichologas).

9. Gimnazijos komanda krizės valdyme atlieka šias funkcijas:

9.1. įvykus krizei, konsultuojantis su Gimnazijos savininko teises ir pareigas įgyvendinančia institucija ir psichologinės pagalbos teikėju, peržiūri preliminarų krizės valdymo veiksmų planą pritaikant jį esamai krizės situacijai ir įvertina Gimnazijos turimus vidinius psichologinei pagalbai reikalingus resursus, prireikus, iškviečia psichologinės pagalbos teikėją (-us), reguliariai aptaria esamą krizės situaciją ir tolesnius krizės valdymo veiksmus. Pasikeitus aplinkybėms priima sprendimą:

9.2.1. koreguoja krizės valdymo veiksmų planą;

9.2.2. sustabdo krizės valdymo veiksmus. Sustabdžius krizės valdymo veiksmus aptaria krizės valdymo eigą ir numato postvencinius veiksmus.

10. Gimnazijos komandos narių funkcijos:

10.1. Asta Lipkinienė - gimnazijos direktorė, Gimnazijos komandos vadovas:

10.1.1. vadovauja Gimnazijos komandos darbui (nesant įstaigoje direktoriui jo funkcijas atlieka direktoriaus pavaduotoja ugdymui Rita Baukaitė);

10.1.2. užtikrina, kad, nesant kurio nors Gimnazijos komandos nario, jo funkcijoms krizės valdyme atlikti būtų paskirtas kitas Gimnazijos darbuotojas;

10.1.3. užtikrina, kad Gimnazijos komandos nariams dalyvaujant krizės valdymo veikloje būtų paskirti asmenys jų tiesioginiam darbui dirbti;

10.1.4. rūpinasi, kad Gimnazijos komandos nariai ir kiti Gimnazijos darbuotojai, paskirti jų funkcijoms krizės valdyme atlikti, įgytų krizės valdymo kompetencijų ir nuolat (ne rečiau kaip kartą per metus po 4 akademinės valandas) tobulintų kvalifikaciją šioje srityje;

10.1.5. inicijuoja Gimnazijos komandos posėdžius krizės valdymo klausimams svarstyti. Gimnazijos komandos posėdžiai krizės valdymo organizaciniam klausimams (Gimnazijos komandos narių funkcijoms krizės valdyme pasiskirstyti, preliminariam krizės valdymo veiksmų planui sudaryti, planuoti dalyvauti kvalifikacijos tobulinimo renginiuose, pasidalinti patirtimi ir kita) aptarti organizuojami pagal poreikį, bet ne rečiau kaip 2 kartus per metus;

10.1.6. įvykus krizei, nedelsiant informuoja Gimnazijos savininko teises ir pareigas įgyvendinančią instituciją, prireikus – kitas institucijas (savivaldybės administracijos Vaiko teisių apsaugos skyrių ar kitas);

10.1.7. įvykus krizei, susisiekiama su nukentėjusio asmens artimaisiais ir (ar) policija, patikslina krizės faktus, aptaria su asmens artimaisiais, kokia informacija apie krizę bus pateikta Gimnazijos bendruomenei (Gimnazijos administracijai, mokytojams, mokiniams, mokinių tėvams (globėjams, rūpintojams));

10.1.8. krizės metu nedelsiant sušaukia ir informuoja apie krizę Gimnazijos komandą ;

10.1.9. informuoja Gimnazijos administraciją ir mokytojus apie krizės valdymo organizavimo veiksmus ir pateikia informaciją apie krizę Gimnazijos darbuotojams, užtikrina, kad mokytojai nedelsiant (ne vėliau kaip kitą ugdymo dieną) vienu metu, mažoms mokinių grupėms (klasėse) praneštų informaciją apie krizę. Esant poreikiui, pateikia informaciją žiniasklaidai;

10.1.10. iškvietus psichologinės pagalbos teikėją (-us), informuoja Gimnazijos savininko teises ir pareigas įgyvendinančią instituciją;

10.1.11. mokinio ir (ar) Gimnazijos darbuotojo mirties atveju pasirūpina, kad jo asmens duomenys būtų pašalinami iš žurnalų, sąrašų, kompiuterių ir kita; mirusiojo daiktus perduoda artimiesiems.

10.2. Rima Mokusienė – psichologė, narė, atsakinga už psichologinės pagalbos organizavimą ir (ar) teikimą:

10.2.1. įvykus krizei, vertina situaciją Gimnazijos (labiausiai krizės paveiktus Gimnazijos bendruomenės narius, bendrą Gimnazijos bendruomenės mikroklimatą, psichologinės pagalbos teikimo poreikį) ir Gimnazijos vidinius resursus, reikalingus psichologinei pagalbai teikti;

10.2.2. bendradarbiaudamas su psichologinės pagalbos teikėju organizuoja psichologinės pagalbos Mokyklos bendruomenei teikimo priemones (teikėjus, patalpas, laiką);

10.2.3. labiausiai krizės paveiktiems Gimnazijos bendruomenės nariams siūlo psichologinę pagalbą ir (ar) teikia informaciją apie psichologinės pagalbos teikėją (-us) ir (ar) teikia psichologinę pagalbą Gimnazijos bendruomenės nariams (rengia pokalbius su Gimnazijos bendruomenės nariais, konsultuoja Gimnazijos bendruomenės narius individualiai ar grupėmis).

10.3. Ramutė Juškienė – logopedė, narė, atsakinga už komunikaciją:

10.3.1. reguliariai atnaujina Gimnazijos komandos narių ir psichologinės pagalbos teikėjo (-ų) kontaktus ir užtikrina jų prieinamumą Gimnazijos komandos nariams ir Gimnazijos bendruomenei;

10.3.2. bendradarbiaudamas su psichologinės pagalbos teikėju ar Gimnazijos savininko teises ir pareigas įgyvendinančia institucija ir Gimnazijos komandos vadovu, parengia informacijos apie krizę tekstą, kuris bus skirtas Gimnazijos bendruomenei, prireikus ir žiniasklaidai, bei pateikia šią informaciją Gimnazijos komandos vadovui;

10.3.3. konsultuoja Gimnazijos komandos vadovą, mokytojus, kaip informuoti apie krizę mokinius ir žiniasklaidą;

10.3.4. paruošia informaciją apie krizę ir praneša mokinių tėvams (globėjams, rūpintojams);

10.3.5. vertina bendravimo su žiniasklaida efektyvumą.

10.4. Eglė Radionova – socialinė pedagogė, narė, atsakinga už saugumo priemonių organizavimą:

10.4.1. esant krizei, susijusiai su realia ar suvokiama grėsme Gimnazijos bendruomenės narių civiliniam saugumui, nedelsiant imasi priemonių, užtikrinančių Gimnazijos bendruomenės narių saugumą, ir informuoja Gimnazijos komandos vadovą ar jo pavaduotoją, prireikus iškviečia policiją ir (ar) priešgaisrinę gelbėjimo tarnybą (bendrosios pagalbos telefonu 112);

10.4.2. po krizės vertina saugumo priemonių efektyvumą.

10.5. Ana Stankutė – specialioji pedagogė, narė, atsakinga už pirmosios medicininės pagalbos organizavimą:

10.5.1. esant realiai ar suvokiamai grėsmei Gimnazijos bendruomenės narių sveikatai ir (ar) gyvybei, nedelsiant nustato sužeistus Gimnazijos bendruomenės narius, inicijuoja pirmosios medicininės pagalbos teikimą ir informuoja Gimnazijos komandos vadovą ar jo pavaduotoją, prireikus iškviečia greitąją medicinos pagalbą (bendrosios pagalbos telefonu 112);

10.5.2. rūpinasi, kad krizės atveju būtų priemonių, reikalingų pirmajai medicininei pagalbai suteikti;

10.5.3. numato vietą (-as) Gimnazijos, kur galėtų būti teikiama pirmoji medicininė pagalba;

10.5.4. po krizės vertina pirmosios pagalbos organizavimo efektyvumą.

KRIZĖS VALDYMO VEIKSMŲ PLANAS
AKMENĖS RAJONO AKMENĖS GIMNAZIJA

_____ (data)

1. Gimnazijos bendruomenės narys, gavęs informaciją apie krizę gimnazijoje, nedelsdamas informuoja Gimnazijos komandos vadovą – Astą Lipkinienę, tel. +37068305857 (jam nesant, vadovo pavaduotoją – Ritą Baukaitę, direktoriaus pavaduotoją ugdymui, tel. +37068236214).
2. Gimnazijos komandos vadovas susisieikia su nukentėjusiojo asmens artimaisiais ir (ar) policija patikslina krizės faktus (kas, kur ir kada įvyko) ir informaciją, kuri galėtų būti pateikta Gimnazijos bendruomenei.
3. Gimnazijos komandos vadovas nedelsdamas sušaukia Gimnazijos komandos ir Komisijos posėdį. Gimnazijos komandos narių vardai, pavardės, funkcijos krizės valdymo metu:
 - Asta Lipkinienė - gimnazijos direktorė, Gimnazijos komandos vadovas, vadovauja Gimnazijos komandos darbui;
 - Rita Baukaitė - direktoriaus pavaduotojai ugdymui, vadovo pavaduotoja;
 - Rima Mokusienė - psichologė, narė, atsakinga už psichologinės pagalbos organizavimą ir (ar) teikimą;
 - Ramutė Juškienė - logopedė, narė, atsakinga už komunikaciją;
 - Eglė Radionova - socialinė pedagogė, narė, atsakinga už saugumo priemonių organizavimą;
 - Ana Stankutė - specialioji pedagogė, narė, atsakinga už pirmosios medicininės pagalbos organizavimą.
4. Gimnazijos komandos vadovas informuoja apie krizę Gimnazijos savininko teises ir pareigas įgyvendinančią instituciją. Akmenės raj. savivaldybės Švietimo, kultūros ir sporto skyriaus vedėją Darių Rekį tel. 8 694 75 702, el. paštas: darius.rekis@akmene.lt
5. Gimnazijos komanda kartu su VGK posėdžio metu aptaria šiuos klausimus (priklausomai nuo konkrečios krizės situacijos posėdžio darbotvarkė gali būti papildyta įtraukiant kitus aktualius klausimus arba sutrumpinta, jei kai kurie klausimai neaktualūs konkrečios krizės situacijoje):
 - 5.1. įvertina krizės paveiktų asmenų grupes (kurie Gimnazijos bendruomenės nariai gali būti labiausiai paveikti);
 - 5.2. įvertina turimus psichologinės pagalbos Gimnazijoje resursus, jei jų nepakanka, kreipiamasi į psichologinės pagalbos teikėją ir informuoja Gimnazijos savininko teises ir pareigas įgyvendinančią instituciją;
 - 5.3. sutaria, kokia informacija apie krizę ir jos valdymo veiksmus bus pateikiama atskiroms Gimnazijos bendruomenės grupėms (mokiniam, tėvams (globėjams, rūpintojams), mokyklos darbuotojams, žiniasklaidai). Taip pat sutaria, kas, kada ir kokia forma pateiks parengtą informacinį tekstą;
 - 5.4. esant būtinybei sprendžia apie papildomų civilinės saugos ir (ar) greitosios medicinos pagalbos priemonių reikalingumą (policijos ir (ar) priešgaisrinės gelbėjimo tarnybos, greitosios medicinos pagalbos iškvietimą (bendrosios pagalbos telefonu 112));
 - 5.5. svarsto būtinybę informuoti apie krizę kitas įstaigas ar institucijas (pvz., Vaiko teisių apsaugos skyrių, kitas švietimo įstaigas, kurias gali paveikti krizė ar kt.) ir bendradarbiauti su jomis organizuojant ar vykdant krizės valdymo veiksmus;
 - 5.6. mirties atveju aptaria dalyvavimą laidotuvėse (visi gimnazijos bendruomenės nariai turi būti informuoti apie laidotuvių laiką ir vietą; laidotuvėse dalyvauja tik norintys gimnazijos bendruomenės nariai);

5.7. atsižvelgus į konkrečios krizės aplinkybes ir remiantis posėdžio metu priimtais sprendimais kartu su VGK, rekomenduotinai konsultuojantis su Gimnazijos savininko teises ir pareigas įgyvendinančia institucija tikslina preliminarų krizės valdymo veiksmų planą;

5.8. numato kito Gimnazijos komandos posėdžio vietą ir laiką.

6. Apie krizę informuojama Gimnazijos bendruomenė.

7. Labiausiai nukentėjusiems asmenims teikiama psichologinė ir (ar) kita pagalba.

8. Pasirūpinama, kad visiems Gimnazijos bendruomenės nariams būtų prieinama informacija apie psichologinės pagalbos galimybes.

9. Mokinio ar kito bendruomenės nario mirties atveju pasirūpinama, kad jo vardas, pavardė būtų pašalinami iš žurnalų, sąrašų, kompiuterių, pasirūpinama mirusiojo daiktais.

10. Gimnazijos komanda reguliariai aptaria krizės valdymo veiksmų eigą, veiksmingumą, prireikus keičia, koreguoja krizės valdymo veiksmų planą.
